

Σύλλογος Ολιστικής Αρχιτεκτονικής (Σ.ΟΛ.ΑΡ.) www.s-ol-ar.gr

Γιατί η Ελλάδα να μην συμμορφώνεται προς τις Κοινοτικές Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και τις Διεθνείς Συμβάσεις που έχει υπογράψει και που αφορούν το περιβάλλον, την ποιότητα ζωής και τελικά την επιβίωση του ίδιου του πλανήτη μας;

Γιατί πρέπει ένας πολίτης να καταγγέλλει, διεθνώς την χώρα του, να απειλείται αυτή με τεράστια χρηματικά πρόστιμα και να απαξιώνεται στα Διεθνή Φόρα, για να αναγκασθεί, ταπεινωτικά, να εφαρμόσει τα αυτονόητα;

Γιατί το 1% μόνο, περίπου, των κτιρίων στην Ελλάδα να κτίζεται σύμφωνα με τις αρχές της βιοκλιματικής αρχιτεκτονικής, άρα και της εξοικονόμησης ενέργειας για θέρμανση, δροσισμό και φωτισμό;

Γιατί να κυκλοφορούν ανεξέλεγκτα στην Ελληνική αγορά, δεκάδες καρκινογόνα και ρυπογόνα και ραδιενεργά, άρα και επικίνδυνα οικοδομικά υλικά ακόμη και υποτιθέμενα απαγορευμένα όπως ο αμίαντος;

Γιατί η γεωβιολογία, η επιστήμη της μελέτης της επίδρασης των γεω - και ηλεκτρομαγνητικών ακτινοβολιών στα κτίρια και στους ανθρώπους να θεωρείται ακόμα «ταμπού» & δεκάδες τσαρλατάνοι να παριστάνουν τους ραβδοσκόπους;

Γιατί στη χώρα που γέννησε τον Αριστοτέλη, άρα και την αριστοτελική φιλοσοφία, που θεμελιώνεται στην απόλυτη λογική, μόνο λογική δεν διέπει τον αρχιτεκτονικό και πολεοδομικό σχεδιασμό;

Γιατί στην χώρα που γέννησε την δημοκρατία ή άμεση συμμετοχή των πολιτών ακόμη και των μηχανικών έγινε έμμεση, οι αποφάσεις και οι ίδιοι οι εκλεγμένοι σε όλα τα επίπεδα της κοινωνίας δεν ελέγχονται, δεν ανακαλούνται και φυσικά δεν εναλλάσσονται στις θέσεις που απαιτούν λήψη αποφάσεων;

Ψάχνοντας τις απαντήσεις, μία μικρή ομάδα μηχανικών, αποφάσισε να ιδρύσει τον Σ.ΟΛ.ΑΡ. τον σύλλογο «Ολιστικής Αρχιτεκτονικής και Οικολογικής Δόμησης»!

Ψάχνοντας τις απαντήσεις, διοργάνωσε και θα εξακολουθεί να διοργανώνει σε όλη την Ελλάδα, ημερίδες και σεμινάρια ανοικτά σε όσους πιστεύουν στην αναγκαιότητα της αυθεντικής και συνεχιζόμενης εκπαίδευσης σε μία κοινωνία που να οδηγηθεί στην «αξιοβιώτη ανάπτυξη» και όχι σε πλασματικές δήθεν αιφορίες....

Ψάχνοντας τις απαντήσεις, συζητά και εκδίδει υλικό ενημερώνει και παρεμβαίνει, λειτουργεί σαν ένα δίκτυο προβληματισμού και αλληλεγγύης φέρνοντας κοντά ανθρώπους και ιδέες!

Σ.ΟΛ.ΑΡ., για την βιοκλιματική αρχιτεκτονική, την οικολογική δόμηση και την γεωβιολογία !!!

Βιοκλιματική κατοικία στα Σέρρας
Μελέτη - Επιβλεψη: Κ. & Θ. Στ. Τοίτηρας & Συνεργάτες

Με την ευγενική χορηγία της:

 ergomasif

Γερμανικά Συστήματα Ξύλινων Κουφωμάτων

- Πρώτες ύλες υψηλής ποιότητας & πιστοποιημένη ξυλεία
- Γερμανικές προδιαγραφές ποιότητας
- Υψηλή οικονομία με άριστη μόνωση
- Οικολογικές βαφές υψηλής μηχανικής αντοχής
- Άριστη εγκατάσταση & υπηρεσίες After Sales

ΕΚΘΕΣΗ ΑΘΗΝΩΝ:
Λ. Μεσογείων 338
Αγ. Παρασκευή, 153 34
Τ: 210 60 47 546
Φ: 210 60 47 396

ΚΕΝΤΡΙΚΟ - ΓΡΑΦΕΙΑ:
Λευκώνας Σερρών
Τ: 23210 46777
Φ: 23210 46778
Κ: 6942 051 806

e-mail: ergomasi@otenet.gr • www.ergomasif.gr

5°

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΟΛΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ & ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΟΜΗΣΗΣ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΟΛΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ (Σ.ΟΛ.ΑΡ.) www.s-ol-ar.gr
ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ ΤΗΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΕΡΡΩΝ

12 & 13 Δεκεμβρίου 2009

09:30π.μ. - 21:00μ.μ.

Ξενοδοχείο Ελπίδα Resort | Σέρρας

Κοιλάδα Αγ. Αναργύρων, κοντά στο κάστρο του Κουλά

14 Ομιλίες για την Βιοκλιματική Αρχιτεκτονική & την Οικολογική Δόμηση
Επισκέψεις 3 Οικολογικών Κτιρίων | Έκθεση Οικολογικών Οικοδομικών Υλικών
Σεμινάριο Γεωβιολογίας | Παράσταση Θεάτρου Σκιών

5°

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΟΛΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ & ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΟΜΗΣΗΣ

Ολιστική Αρχιτεκτονική

Η παγκόσμια οικολογική κρίση που μαστιάζει τον πλανήτη μας, έχει δύο κύριες συνιστώσες:

- Την ηθική κρίση, που αφορά την συμπεριφορά του σύγχρονου homo sapiens, απέναντι στη φύση, στην ζωή και στις άλλες μορφές που συγκατακτούν τον ταλαίπωρο πλανήτη ΓΗ...
- Την **Ενεργειακή Κρίση**

Και ας γίνει σαφές ότι κρίση δεν υπάρχει επειδή χρησιμοποιούμε ορυκτά καύσιμα για την μεταφορά ανθρώπων, προϊόντων και υπηρεσιών, αλλά επειδή ολόένα και αυξάνουμε τις αποστάσεις που τους και τα χωρίζουν.

Η Ελλάδα είναι μία ευλογημένη χώρα, με μεγάλο, όμως αναξιοποίητο, δυναμικό ανανεώσιμων πηγών ενέργειας: παρατεταμένη ηλιοφάνεια, ανέμους, σημαντικές ποσότητες βιομάζας, ακόμα και σημαντικά θαλάσσια κύματα. Όμως με βάση τα τελευταία επίσημα στοιχεία η χώρα μας παίρνει μόλις το 4,7% της ακαθάριστης κατανάλωσης ενέργειας και το 6,3% της ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές και κινείται με ρυθμούς κελώνας, την ίδια ώρα που άλλες ευρωπαϊκές χώρες (Γερμανία, Δανία, Ισπανία κ.α.) απογειώνονται...

Σήμερα εισάγουμε το 70,7% των καυσίμων, ενώ το πανάκριβο και ρυπογόνο πετρέλαιο καλύπτει το 57% της συνολικής εγχώριας κατανάλωσης ενέργειας (29,7 εκατομμύρια ισοδύναμοι τόνοι πετρελαίου το 2002). Δεν πρόκειται για ένα μοιραίο, ούτε φυσικό, αποτέλεσμα. Υπάρχουν σαφέστατες πολιτικές ευθύνες, καθώς η ανανεώσιμη ενέργεια αντιμετωπίστηκε με αδιαφορία ή και εχθρότητα από κυβερνήσεις και κρατικές υπηρεσίες. Σ' αυτή την κατεύθυνση, προφανώς πίεζε και πιέζει το «λόμπι του πετρελαίου».

Η μεγαλύτερη ίσως ενεργειακή μαύρη τρύπα της Ελλάδας είναι τα κτίρια «υπεύθυνα» για το 40% της καταναλωθείσας ενέργειας (θέρμανση, ψύξη, φωτισμός κ.λ.π.). Στα κτίρια αντιστοιχεί:

- Το 1/6 των παγκόσμιων πόρων!
- Το 40% της παγκόσμιας κατανάλωσης ενέργειας
- Το 16% του νερού
- Το 70% των εκπομπών Co2

Εδώ και χρόνια κάθε κτίριο θα έπρεπε να διαθέτει «ενεργειακή ταυτότητα» (οδηγία της Ε.Ε. από το 1998), που να την παίρνει υπόψη του και ο νοικοκυπτής ή αγοραστής. Φυσικά κάτι τέτοιο, δυστυχώς και παρά τους αγώνες που έχουν γίνει, δεν υπάρχει, ακόμη, στην Ελλάδα. Αλλά ακόμη και να εφαρμοστεί τώρα η κοινοτική οδηγία, θα έχει ξεπεραστεί, η θα εξυπηρετήσει συγκεκριμένα συμφέροντα (αντί για κτίρια αναφοράς, κινδυνεύουμε να οδηγηθούμε στην προσομοίωση κτιρίων, που βολεύει όσους θέλουν να πουλήσουν εξειδικευμένο λογισμικό, κ.λ.π..)

Οικολογική Δόμηση

Από την ανάγκη να δοθεί μια συνθετική απάντηση, στα διάφορα προβλήματα υγείας στο εσωτερικό των κτιρίων, αλλά και της επιβάρυνσης του περιβάλλοντος από τις βιομηχανίες παραγωγής οικοδομικών υλικών, γεννήθηκε η οικολογική δόμηση, ακριβώς σαν πεδίο σύγκρισης και πειρατισμού από τεχνικούς, μελετητές και τον κόσμο της παραγωγής, οι οποίοι ενεργοποιούνται στους διάφορους τομείς, ερευνώντας για μια καλύτερη ποιότητα στην κατασκευή.

Οι αρχικές αιτίες ενός μεγάλου μέρους των παθολογικών φαινομένων (αλλεργικές εκδηλώσεις, πονοκέφαλοι, δυσχέρεια συγκέντρωσης, εκνευρισμός κ.λ.π.) που προσβάλλουν τους χρήστες του σύγχρονου κτηρίου, υπάρχουν πράγματι στα ίδια τα υλικά κατασκευής (μονώσεις, χρώματα, κουφώματα, επενδύσεις, κ.λ.π., είτε λόγω της εσωτερικής τους σύνθεσης είτε λόγω των διαδικασιών παραγωγής τους, είτε λόγω της τελικής επεξεργασίας (φινιρίσματα) στην οποία υποβάλλονται.

Μια μελέτη συνειδητά βιοοικολογική πρέπει λοιπόν να ξεκινά εξετάζοντας κατά προτεραιότητα θέματα σχετικά με τη «φυσικότητα» της κατασκευής, τόσο στην περίπτωση ενός νέου κτηρίου όσο και σε εκείνη μιας ανακατασκευής.

Η εξάπλωση του γνωστού sick building syndrome (σύνδρομο του άρρωστου κτηρίου) και η διαπίστωση της σχέσης που υπάρχει ανάμεσα στην παρουσία υλικών βλαβερών για την υγεία του ανθρώπου στους χώρους κατοικίας και στην εμφάνιση παθολογικών καταστάσεων στους εργαζομένους, (αναφέρουμε την περίπτωση του αμιάντου για τον οποίο διαπιστώθηκε πλήρως ότι είναι καρκινογόνος), είναι το καμπανάκι του κινδύνου για μια κατασκευαστική τεχνολογία η οποία αντί να βοηθήσει τον άνθρωπο, ασχολήθηκε περισσότερο με την μεγιστοποίηση των κερδών της, ξεχνώντας τον τελικό σκοπό της παραγωγής της, την ανθρώπινη (κατ' Αριστοτέλη) ευδαιμονία και άνεση.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Σάββατο 12 Δεκεμβρίου 2009

Στην αίθουσα εκδηλώσεων του ξενοδοχείου Ελίδα Resort.

- 09:00 Χαιρετισμός του Νομάρχη Σερρών κ. Στεφ. Φωτιάδη, βουλευτή, εκπροσώπων συλλόγων μηχανικών, εγκαίνια της έκθεσης οικολογικών οικοδομικών υλικών (συμμετέχουν 20 εταιρείες και φορείς), βράβευση 3 παραδοσιακών μαστόρων του Ν. Σερρών.
- 09:30 Ομιλίες για την Βιοκλιματική Αρχιτεκτονική & την Οικολογική Δόμηση
1. Ομιλία του φιλόσοφου, ιδρυτή του Αριστοτελικού Ομίλου Αθηνών και συνιδρυτή του Σ.Ο.Λ.ΑΡ. **Αριστείδη Παπανδρέου:** «Το όλον κατά τον Αριστοτέλη»
  2. Βράβευση του διακεκριμένου καθηγητή του Ε.Μ.Π., ιδρυτή του Μετσόβιου Διεπιστημονικού Κέντρου Δημ. Ρόκου και ομιλία του, με θέμα: «Η αξιοβίωτη ολοκληρωμένη ανάπτυξη»
  3. **Κώστας Στεφ. Τσίππρας**, μπχ. βιοκλιματικής αρχιτεκτονικής- Δρ. χωροταξίας: «20 παραδείγματα βιοκλιματικών κτιρίων που έχει μελετήσει και κατασκευάσει σε 20 διαφορετικές περιοχές στην Ελλάδα το αρχιτεκτονικό γραφείο «Κ. & Θ. Στ. Τσίππρας & Συνεργάτες» (με προβολή εικόνων και ταινιών), www.tsipiras.gr
  4. **Απόστολος Ευθυμιάδης**, μηχανολόγος μηχανικός «Εξοικονόμηση ενέργειας και βιώσιμη ανάπτυξη»
  5. **Ηλίας Μεσσίνας**, αρχιτ. μηχανικός - Δρ. χωροταξίας, ιδρυτής της ECOWEEK, www.ecoweek.gr
α. «Η αναγκαιότητα ανακύκλωσης των μπάζων στις οικοδομές»
β. «Σχεδιασμός κτιρίων σε συνθήκες ερήμου»
- 12:30 **Επίσκεψη μίας, βιοκλιματικής αρχιτεκτονικής, οικίας, που έχει μελετήσει & κατασκευάσει στα Σέρρας το αρχιτ. γραφείο των Κ.& Θ. Στ. Τσίππρα.**
- 14:00 Επίσκεψη με πούλμαν στο κάστρο των Σερρών και γεύμα στον Κουλά.
- 16:00 Ανακοινώσεις - παρουσιάσεις τοπικών και υπερ-τοπικών πρωτοβουλιών ενεργών πολιτών (ΠΕΛΙΤΙ - συλλογή σπόρων ποικιλιών που απειλούνται με εξαφάνιση, κ.λ.π.) και ομιλίες των:
6. **Μενέλαος Ξενάκης**, αρχιτ. μπχ. - υπ. Δρ. Ε.Μ.Π., (www.ecoarchitects.gr): «Βιοκλιματική αρχιτεκτονική και παθητικά ηλιακά συστήματα»
  7. **Τίνα Κουτλάκη - Φράνκο Μοράμπιτο**, αρχιτέκτονες μηχανικοί - πολεοδόμοι: «Βιώσιμη πόλη: Κοινότητα, συμμετοχικότητα, δημόσιος χώρος»
  8. **Γρηγόρης Μαλτέζος**, μπχ. μπχ. «Ενεργειακή Διάγνωση Κτιρίων» (μια ολιστική προσέγγιση)
  9. **Μιχάλης Καράγιωργας**, μπχ. μηχανικός, www.bonair.gr: «γεωθερμικές αντλίες θερμότητας και η εφαρμογή τους σε ένα κτίριο κατοικίας στην Παιανία του Ν. Αττικής»
  10. **Βαγγέλης Κασαρός**, πολ. μπχ.- νομ. συμβ. Καρδίτσας, πρόεδρος του Σ.Ο.Λ.ΑΡ. : «Η επιστήμη της γεωβιολογίας», με πρακτική επίδειξη γεωβιολογικών οργάνων και μετρήσεις σε συνακροατές του συνεδρίου.
  11. **Θέμης Στεφ. Τσίππρας**, αρχιτ. μπχ. (www.tsipiras.gr): «Η μέθοδος κατασκευής ενός κτηρίου με οικολογικά οικοδομικά υλικά»
  12. **Χρ. Μουσουλιώτης**, δημοσιογράφος-μέλος του Ελληνικού Συλλόγου Οργονομίας: «Η πλέον εξωφρενική ιδέα για την σωτηρία της γης: οι λεγόμενες λάμπες εξοικονόμησης ενέργειας»
  13. **Άλκης Γαλδαδάς**, φυσικός, διπλ. μηχανικός του Σουηδικού Δημόσιου Πολυτεχνείου Chalmers, «Η Αρχή Διατήρησης της (Οίκο) Ενέργειας»
  14. **Εύα Βαρουτά - Φλώρου**, πολ. μπχ. «Δόμηση σύμφωνα με τις αρχές των φυσικών νόμων, για μια ολιστική αρχιτεκτονική και μια αξιοβίωτη ανάπτυξη»

18:00 Ανοικτή συζήτηση με 5 ιδιοκτήτες βιοκλιματικών κτιρίων: Α. Καντζόγλου (Σέρρας), Α. Αλεξόπουλος (Καβάλα), Δ. Αμνατιδής (Κομοτηνή), Ι. Αποστολόπουλος (Βέροια), Ν. Κασαστοιγιάννης (Καβάλα)

19:00 Ανοικτή συζήτηση (συνέχεια) - συνέλευση του Σ.Ο.Λ.ΑΡ.

20:00 Παράσταση Θεάτρου Σκιών από τον καραγκιοζοπαίκτη και ιδιοκτήτη βιοκλιματικού σπιτιού Ηλία Καρελλά με τίτλο: «Ο καραγκιόζης αρχιτέκτονας»!

21:30 Βραδιά ταβέρνας στον Λευκώνα Σερρών, με ελληνική λαϊκή μουσική

Κυριακή 13 Δεκεμβρίου 2009

08:00 Αναχώρηση με πούλμαν, ξενάγηση στον αρχαιολογικό χώρο της Αμφίπολης, στο δέλτα του ποταμού Στρυμόνα και στο σπήλαιο Αλιστράτης Σερρών.

11:30 **Κηπιά Καβάλας, επίσκεψη 2 βιοκλιματικών κτιρίων που έχει μελετήσει και κατασκευάσει το γραφείο των Κ. & Θ. Στ. Τσίππρα.**

14:30 Γεύμα στο χωριό και αναχώρηση για επιστροφή.

Δηλώσεις συμμετοχής και πληροφορίες, στο τηλ.: 210 3243782 και στις ιστοσελίδες www.s-ol-ar.gr, www.tsipiras.gr & tsipirakostas.blogspot.com
Η επόμενη συνάντηση του Σ.Ο.Λ.ΑΡ. προγραμματίζεται για τον Οκτώβριο του 2010 στην Λίστα Ζαγορίου του Ν. Ιωαννίνων.

ΓΕΩΒΙΟΛΟΓΙΑ Οι επικίνδυνες ακτινοβολίες στο χώρο των κτιρίων

Ο σύγχρονος άνθρωπος περιτοίχεται από πλήθος ηλεκτρικών συσκευών και από αγωγούς μεταφοράς ρεύματος. Είναι όλα αυτά τα «θαύματα της επιστήμης» ακίνδυνα για τη δημόσια υγεία; Ή μήπως τα ηλεκτρομαγνητικά πεδία που εκπέμπουν αποτελούν έναν «αόρατο εχθρό» επιβουλευόμενα τον «αφέντη τους»;

Ο κίνδυνος θανάτου από οξεία μυελώδη λευχαιμία αυξάνεται κατά 2,6 φορές για τους εργαζόμενους σε ηλεκτρολογικά επαγγέλματα, ιδίως για τους μηχανικούς τηλεπικοινωνιακών συστημάτων και τους ραδιοερασιτέχνες.

Τα πεδία γραμμών μεταφοράς ισχύος (50 Hz ή 60 Hz) προκαλούν καταστολή των λεμφοκυττάρων, που βοηθούν την άμυνα του οργανισμού κατά του καρκίνου.

Εκτός όμως από την ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία, ζούμε και πάνω σ' ένα ζωντανό πλανήτη, μέσα σ' ένα ζωντανό σύμπαν. Αυτός ο πλανήτης ταξιδεύει - μαζί του κι εμείς - μέσα σ' ένα ωκεανό ακτινοβολιών. Ο άνθρωπος όντας ανάμεσα σε ουρανό και γη δέχεται επιδράσεις και από τα δύο. Από τον ήλιο, το φεγγάρι, την κοσμική ακτινοβολία αλλά και τη γήινη ακτινοβολία.

Η γήινη ακτινοβολία μελετάται από μια επιστήμη τη γεωβιολογία, που βρίσκεται στις παρυφές της κατεστημένης επιστημονικής σκέψης, η οποία και την πολεμάει με όλες της τις δυνάμεις.

Σύμφωνα με τις αρχές της γεωβιολογίας πρέπει να προσέχουμε ώστε να μην εκθέτουμε τους εαυτούς μας σ' αυτές τις επιδράσεις.

Να μη χιζούμε τα σπίτια μας πάνω σε υπόγεια ρεύματα νερού και ρήγματα. Το κρεβάτι π.χ. δεν πρέπει να τοποθετείται πάνω σ' ένα κόμβο Hartman αλλά σε ουδέτερη ζώνη, τα κτίρια μας δεν πρέπει να βρίσκονται κοντά σε πυλώνες, κεραίες, κ.λ.π. πρέπει να μετράμε το ραδόνιο πριν να εκδώσουμε μια οικοδομική άδεια, να γειώνουμε τους οπλισμούς του σκυροδέματος, να μην χρησιμοποιούμε υλικά με υψηλά επίπεδα ραδιενέργειας, π.χ. γρανίτες, κ.λ.π.